

Юрка Ілленка Доповідна Апостолові Петру
автопортрет альтер его (себе іншого) внатуре

В трьох книгах

*ЮрКА ІЛЛЕНКА доповідна
Апостолові Петру*

автопортрет альтер Его (Себе Іншого) внатурЄ

Черкаси – Москва – Прохорівка – Торонто – Нью-Йорк – Чикаго –
Париж – Тайпей – Пекло

Це не повний текст. Це лише дайджест повної “Доповідної”. Це пілотне, рекламне видання — інтерактивний дискурс. На повний текст, включно з “Виборчими списками зі смітника”, “Кінорозкадровками” і “Коміксами — Боги на Рибях” — грошей поки що немає. І це добре. Поки не поставив останню крапку — живий. Зміна дискурсу неминуча після фул-контакту з читачем. Не лише зміна формату тексту, а й зміна формату свідомості кожного, хто прочитає „Доповідну”, включно з Апостолом Петром. Якщо Святий Петро прочитає повний текст, — то Раю мені не бачити, як своїх вух. Мета цього видання — відкласти взагалі (на невизначений термін) питання, куди мене краще запроторити — в Рай чи Пекло.

постріл під дощем натомість переднього слова

...вперше по закінченню восьмого класу а потім з інтервалом в чотири-п'ять років саме напередодні мого несправжнього дня народження мені методично сниться кошмарний сон ніби мені відстрілюють голову з мисливської рушниць "Зауер" така була в батька Гарасима до війни дуплетом з двох стволів картечню на дика коли шрот зрізає голову вже відстреленою головою я коротко бачу Бога на червоному коні охляп без сідла і стремен обличчя Бога жодного разу я не бачу бо мабуть би вмер уві сні бачу рапідом проносяться наді мною нековані копита чорний атласний пах огира порепані п'яти Бога по яких пустелях він бродив встигає подумати голова по вже відключеній інерції думати що п'яти порепані в ніс б'є сморід кінського поту лівою рукою намацую свою одстрілену голову під ногами в калюжі крові падаю на коліна і правою творю хресне знамення відстреленою головою я вже не бачу Бога зображення поволі згасає останнім бачу поголену від смерек жовнірську потилицю гори і порожнє небо на моєму плечі по передньому плану вбік обрубку шиї повзе мурашка з остюком жита як гуцул з трембітою на тризну Бога ніде нема як не було нема в кого спитати як може наснитися те що станеться за десять років не раніше як можлива версія закінчення дуелі коли вбивають мене початок сну тобто сама дуель відбулася *sopri* мала відбутися наяву в 1963 році на зйомках фільму "Тіні забутих предків" напередодні мого справжнього дня народження в Жеб'єму коли зівало міст через Черемош на дуелі

когось таки мають вбивати сон був варіантом коли вбивають мене голова приростала коли я вмощував її на порвану на клоччя шию на ранок пекло шию ніби її закріплювали електрозваркою з того часу (з восьмого класу) я не ношу краваток і ніколи не застібаю комір сорочки на верхній гудзик бо починає пекти...

— **Ти яничар! Тебя прислали меня убить!**

Марічка-Лариса стояла поруч. Тримала мене за руку. Бо знала, що рука в мене швидша за голову. Він вже не читав приголомшливий текст телеграми міністру, а кидався мені в обличчя огидними масними покручами з мату і Біблії. Ганив і мене, і актрису. Кров вдарила мені у голову і я заспокоївся. Я уявив собі, як я прохромлю жирні, майже жіночі груди Параджанова з двостволки, що стояла за дверима у газди, в якого ми винаймали кімнату. З двох стволів, дуплетом. Стало краще. Я відповів матом, мат випускаю, це не головне, головне було ось воно: — **Завтра в шість утра ты умрёшь. Я вызываю тебя на дуэль. Стреляться будем з шести шагов.** Він зрозумів, що я не жартую. І спробував перевести на фарс: — **Сітіреляться будемо з гуцульських пістолей... через жопу... — Стрілятися будемо з гуцульських пістолів,** — погодився я, — **Я підготую чотири... Ти їх знаєш... Сам продав мені їх... — А секундантом будет твой хромой Цвіркунов! Он сегодня приезжает. Мою телеграмму они получили вчера... — Хорошо... секундантом будет Цвиркунов Василий Васильевич...** — я погодився і на це. Взяв Кадочнікову за лікоть немов лещатами і вивів з кімнати-штабу фільму “Тіні забутих предків” під дощ. Дощ не вщухав. Ми дерлися крізь непролазні водяні хащі, як крізь ґрати мого майбутнього довічного ув’язнення за вбивство. Міст через Черемош нервував і норовив нас скинути зі своєї спини. В оселі Кітлярука до нашої кімнати на другому поверсі був окремих хід. Ми не пішли через газд, щоби нікого не зустріти, а полізли по крутих сходинках, що ліпилися до бокової стіни, через ляду, що вела на балкон. Вдома мовчки роздягнулися наголо. Намокли — то те слово. Над ліктем в Лариси був чорний слід моїх лещат. Одяг увібрав барильця, цистерни, танкери небесної води. Навіть майка важила тону. А її ліфчик був як два повних по вінця барильця

на коромислі. Кепка-букле була важка, як чавунна пательня з яечнею у сорок гусячих яєць. Я вийшов на балкон і з люті кинув кепку в ніч під дощ. Кепка зачепилась за жердину огорожі і повисла на ній, як на чиїсь худій шиї без голови. Решту мокви покидали на балкон і заходилися кохатися. Ми прощались. Ми впали в короб дерев'яного гуцульського ліжка, як у Ноевий ковчег, і він поніс нас по танцюючих хвилях веремії, бучі, шарварку і відчаю та небесної води. Завтра о шостій п'ятнадцять я його вб'ю. О шостій тридцять мене вже повезуть в міліцейському *воронку* до Коломиї. В КПЗ. Коли я відкинувся на спину, побачив, що через прочинені двері, скрізь глупу ніч, зі схилу гори, через смерекове гілля і через дощові пасма з під кепі-букле на мене дивиться Бог. Сердито і іронічно. Звечора я перевірів чотири пістолі. Бляшанку пороху "Сапсан" і шість капсулів мені позичив Кітлярук Іван Іванович. В кожен ствол, у кожную цівку я засипав і затовк в нього дерев'яним шомполом по три чайні ложки з гіркою. Потім шар паперового клейтуха. На кожен клейтух пішла четвертинка аркушу з режисерського сценарію "Тіні забутих предків". Потім шрот. Шрот я позичив теж в газди. В кожную цівку я поклав для певності ще й по одній картечні. Картеч я робив сам. Розплавив в ложці п'ять дробин, вилив в дірку в глині, що видавив вказівним пальцем, а потім розкотав малою сковорідкою на іншій великий пательні довгасті кулі. Лобок кулі розрізав ножем навхрест. Газда, що дав мені свої пательні, не питав мене, навіщо мені картеч на дика. Він був з УПА. Вже відсидів свої п'ятнадцять. Тепер ставив гуцулам гражди. В нього були золоті руки. Саме напередодні він запросив мене на свято входин. Це коли майстри ставлять перший вінець хати і газда з сім'єю входять в середину майбутньої гражди. Треба, щоб було тихо. Щоб навіть собака не гавкав. На першому вінці завжди дванадцять замків. Замки кладуть на каміння. Каміння править замість фундаменту, бо в Карпатах завжди дощ, треба підіймати зруб вище над землею. Замок — це витесана сокирою тривимірна фігура на кінці, або в середині бруса. Їй відповідає дзеркальна фігура на іншому брусі. Коли брус з фігурою, що її називають ластівчин хвіст, опускають в замок, то бруси зв'язуються в єдине ціле мертво. Між замком і ластівчиним хвостом не має буди ніякого люфту, зазору, або щі-

лини. На брусі довжиною в вісім-десять метрів допуск нульовий. І це робиться звичайною гуцульською сокирою. Топірцем. Власне, можна було битися на дуелі на топірцях, по гуцульські — бартками, такими собі тамтешніми томагавками. Але то мистецтво, яким я не володів. Коли брус заклали в замки, була тиша. Кітлярук витягнув з нагрудної кишені лезо бритви "Нева" і запропонував газді перевірити лезом щільність замків. Щасливий газда не спромігся встромити лезо в жоден з дванадцяти замків. Бо там не було зазорів. Газдиня поклала на кожен з замків 12 уквітчаних калачів з різнобарвними стрічками. Поруч поставила по келиху і газда наповнив 12 келихів "Московською". Кітлярук "Московську" пити не став. Саме біля цієї споруди ми і мали стрілятися з Параджановим, тоді це було околицею Верховини, тобто Жеб'єго, близько двіста кроків за майданчиком для базару. Коли я складав заряджені пістолі в шкіряний операторський кофр, зайшов газда. Він сказав: — *Пане Юрію, навіщо вам оті пукавки? Я вам кажу: краще "Вальтер", або "Берета", на край випадок "ТТ"... з тієї пукавки вбити не можна, шляк би її трафив... Саме з такої я стрелив в того москаля, що мене злавав... Не марнуйте часу, там в мене на вас чекає вуйко з полонини... Тільки не питайте його ім'є... Сарako забув своє ім'є... Його вже питали про ім'є... в КГБ...* Іван Іванович Кітлярук дивився на мене через круглі окуляри, які він замовив, мабуть, ще за царя Франця Йосифа. — *А в Параджанова той пан був?* — *Був, сарako...* — *Що вибрав Параджанов?"ТТ"?* — *Параджанов сказав — найвибирає отой яничарин, що сидить в Кітлярука — це ви, пане Юрію, пан Параджанов казали, що яничари на цьому знаються краще... Перепрошую, пане Юрію, що то є яничарин?* Дужку окулярів на носі було перемотано суворою ниткою, вушка скріплені дротом. — *Яничар це меч пророка... Малих хлоп'ят уганяли з України в турецький полон, примушували зректися батьківщини, двадцять років навчали наукам... філософії, математиці, дванадцяти мовам... особливо навчали війні... і Корану... й безпощадності...* — *То ви знаєте дванадцять мов?* Головним в окулярах було те, що на лівому оці виблискувала потужна груба опукла лінза сантиметри на півтора завтовшки, а на правому — звичайне скло, проте з віялом розколинок. І в таких окулярах Іван Іва-

нович творив своїм топірцем такі дива, як ото учора. Я запитав його: — *Пане Кітляруче, які у вас діоптрії?* — *А вам навіщо?* — *Хочу вам до ваших золотих рук подарувати золоті окуляри.* — *Окуляри мені розбили на Колимі. Таких дістати вже годі й думати, таких вже совьєти не роблять, не вміють...* — *Я замовлю в Німеччині... В Цейса... В мене там є приятель... Однокашник...* — *Ліве око — мінус дванадцять. Праве плюс два. Центровка — 64.* — *Скажіть тому вуйку з полонини, я вдячний, що він прийшов... Тільки з "Беретти" то буде розстріл... я не кат... Дивіться, пане Кітлярук... Я взяв одного пістоля зі споряджених чотирьох і вийшов з ним і газдою на балкон. Двір було обнесено гуцульською загорожею — варінням. Огорожею з розколотих на четвертини смерекових жердин. Зигзагоподібний ритм варіння з високими вертикалями створюють унікальний графічний акцент гуцульському пастельному пейзажу. Дощ вщух, темні, ультрамаринові хмари вивершували білу голову Піпівана. На варінні висіла моя кепка-букле. — *Скільки до моєї кресані?* — спитав я у газди. — *Шішьть метрів,* — відповів він миттєво. Я вистрелив. Кресані-кепки-букле не стало, як і не було. За варінням на лезах трави, просотаних водою так, що трава здавалась підводними водоростями, віялом лежали вузенькі стрічки з букле. — *Саме з шести і треба було стріляти в того москаля, пане Кітляруче.* — *Пан має рацію,* — закивав головою газда, — *Бачу, пана добре вчили в яничарах... а мовам ще навчитесь... в Канаді... Той пан чекатиме на вас завтра після, як вб'єте пана Параджанова... він переведе вас на румунський бік... Окуляри пришлете мені з Канади...* Я таки замовив пану Кітляруку окуляри в золотій оправі. Через рік надіслав йому подарунок поштою. Він віддячив мені посилкою копченого м'яса оленя. Коли ще через три роки ми зустрілись, він був в старих, підв'язаних мотузкою окулярах. — *Де ж мій подарунок?* — не дуже тактовно вигукнув я від здивування. Пан Кітлярук якось зніяковів, але попросив дружину принести золоті окуляри. Він вдягнув нові очі і ми випили по першій. За зустріч. І раптом Іван Іванович *окосів*. Після першої. То було неймовірно. Я бачив по його очач, що він вже мене не бачить геть зовсім. Я для нього рухома туманна пляма, не більше. Газдиня з-за спини газди щось показувала мені знаками на його очі. Я*

Доповідна Апостолові Петру

Про черевики вона нічого не сказала, то ж я був у фраку і реквізитних гавнодавах. Нішт'як, під столом всеодно, що босий.

Козловського в Козолупової на дні янгола не було, сказали, що в Козла нежить.

В квартирі було стільки кімнат і коридорів, що я з першого разу не запам'ятав маршруту від Гошиного вікна до свого місця за столом. Стіл був овальним, тому я сидів не скраю, як чомусь вирішив по дорозі, а як і всі — один проти одного. Навпроти відсутнього Козловського.

Який я у в фраку, я поки що не уявляв, бо по дорозі чомусь не зустрів жодного дзеркала. Але по очах професорки Козолупової я зрозумів, що можу подавати документи в консерваторію і пройду будь який натовп абітурів, як криголам — поза конкуренцією.

Половину наїдків, що були на столі, я вже бачив у монографії І. Сталіна про голодомор 47-го року “Книга о вкусной і здоровой піще”. Другу половину ще не зустрічав навіть в Енгельса в “Анти Дюрінгу” — то теж кулінарна енциклопедія революції. Гоша навалив мені в тарілку і тих і “інших” — кучугурою. Коли він почав наливати мені в кришталеву саксонську херовіну на вичурній ніжці водяру, Козолупова-Катерина II гаркнула:

— Поставь, где взял! Налей Юрію “Кінзмараулі”.

-“Кинзмараули” пьют только в Кремле, — заперечив Катерині Другій мій сусіда злівобіч, — *Пьют номенклатурные ископаемые алкаши. Он студент, а не алкаш. Пусть пьёт водку, как все мы — русские...*

Мені налили столичну, як всім руським — по вінця.

Блін, а так кортіло посмакувати отого номенклатурного Кінзмараулі. Від мене тхнуло нафталіном так, що Козолупова кудись вийшла і повернулася з флаконом “Тройного одеколону” з клізмою. Ну, — запанікував я скорострільно, — *зараз примусять пити “Тройнік”*. — А я його на дух не переварював, одеколон.

Козолупова (Гошина мама — для тих, хто ще не розібрався) обшприкала мене ззаду “Тройним одеколону” і втратила до мене інтерес.

— *Слава*, — простягнув мені руку той, що вирішив за мене і за Козолупову, що мені пити.

Доповідна Апостолові Петру

— *Юра*, — потиснув я його еластичну, як гумова рукавичка руку. Ми випили за здоров'я господині.

Поки я розбирався з закускою, Марина Семенівна безапеляційно повідомила:

— *А зараз Мстислав зіграє мені ...* — вона продовжила музичною фенею, щось геть для мене незрозуміле, про якісь реомюри-ремінори, фуґи, бахи і стакати чи токати, а закінчила цілком зрозуміло. — *Доки ще не надерся.*

Мстислав відірвався від маринованих півнячих гребінців дуже незадоволено, обсмоктав довгі пальці від маринаду і пішов в кут великої кімнати, майже зали, туди, де у вертикальній кришталевій труні стояла якась негроїдно лискуча істота зі срібним кольє від шиї до лобка.

Гоша нахилився до мене вправоруч і сказав у саме вухо:

-Зараз Ростропович вріже на Страдіварі.

Хто з них Ростропович, хто Страдіварі тоді ще я не знав, але зробивши певні інтелектуальні зусилля ще тверезим мозком, я второпав, що ота лискуча мулатка у стоячій труні — віолончель на прізвисько Страдіварі, а отой лисуватий гурман Ростропович, — то і є Слава, мій сусід зліва в помочах.

Ростропович врізав.

Перш ніж врізати, він встромив ту крутобедру між своїх хтивих ніг. Мулатка Страдіварі віддалась йому з першого звуку *Реміно*. Але мені здалося, що віддавалась вона в мажорі. Принаймні, дуже бравурно. Так що її кришталевий осиротілий бункер дзеленчав, створюючи акустичну піраміду відлуння, — мабуть, ревнував до гвалтівника Ростроповича.

Довелось господині замкнути дверцята кришталевої труни на ключ.

Акустика, наче кажан полохливо пометушилася по залі і раптом вщухла, бо зрозуміла: я єдиний, хто співчуває мадам Страдіварі. Мадам, а не мадемуазель, бо Гоша сказав, їй вже триста років, дуже стара курва. Звичайні курви стільки не живуть.

Але це все херня.

Я встиг з Гошею ще тричі перехилити келиха з водярою, доки Ростропович наярював Вівальді. А може не Вівальді, а Скарлаті.

А може не Скарлаті а Пендерецького, а може, на крайній випадок, Шостаковича. Бо Шостакович сидів саме навпроти мене поруч з відсутнім Семеном Козловським. Зачіска на афіші Шостака була якась несурйозна, як в мене. *Под бокс* — так тоді вона називалась в народі.

Поки Славко грав, як вмів, з-за столу вискочила дуже вродлива зизоока і прожогом кинулась до роялю, що стояв в іншій частині зали, на невеликому помості. На роялі збоку було написано золотом — “Ромштайн”... Ні, помиляюсь, білим по чорному — і — “Стенвей”... Не дочекавшись, доки Славко закінчить свій опус, зизоока заспівала.

Вустриця зупинилася у мене в горлі папівдорозі — зизоока дивилася на мене так, що я зрозумів — фрак своє робить, і тут я поза конкурсом, хоч скидай прикид, бо вона візьме таку ноту, що вустриця вискочить на волю...

То було щось.

Такого голосу, як в зизооці (не знаю що воно таке — зизоока, — але вона була таки зизоока, треба спитати в Андруховича, що то є — зизоока, це я в нього зкомуниздив з пасажу: — “і привселюдно спалена за відьомство зизоока власниця лялькового театру...”), думаю, і зараз так само думаю, як і тоді встиг подумати з вустрицею напівдорозі, що просто не може бути в природі такого голосу, не те що в московській консерваторії. Голосу зизооці сирени такої зазивної неземної сили і такого дивного привселюдно звабливого окрасу. Ну, а що вона тим голосом виробляла, той годі було і второпати. Не кожна жінка і стегнами таке може. Славко кинув Брамса і почав їй акомпанувати, і дивився на неї закохано.

Як і я.(?)

(Любов Голота написала скраєчку каліграфічними каракулями: — зизоока — коса. Ні, пані Люба, та зизоока була без коси і дивилася не скося, а просто мені в душу).

Гоша, певно, побачив, як я непорядочно дивлюсь на співачку, і знову наляв мені, і сказав замість тоста пошепки:

— На чужую кровать рта не раззевать... Это любимая жена Ростроповича — Галина Вишневская.

Доповідна Апостолові Петру

Щоб остаточно переконати мене, ляснув долонею мені по спині. Вустриця пірнула у водюру. І мабуть випилася миттево, бо була ще жива. Жива і французька. Вони там, французькі вустриці, звикли лише до вина.

Столічная для вустриць просто смерть.

Я вилив поверх вустриці *Кінзмараулі*, щоби полегшити їй смерть, заповірував остаточно і заткнув свою пельку, щодо Галини Вішневської.

Боже, як бабйо співає!

А в мене слуху ні в зуб ногою!

А в її чоловіка слух напевно є, якщо він навчився так жарити ту лискучу мулатку з голосом трансвестита Орфея, що співає просто з пекла.

— *Везёт же людям!*

Я знову, мимоволі, почав дивитися отак непристойно на зизооку Галину, отож Гоша вивів мене з-за столу.

Повертались ми у його кімнату іншою дорогою, ніж прийшли. Думаю, Гоша це зробив навмисне, заплутав мене у лабіринті напівосвітленої професорської квартири, щоби я не зміг повернутися до зизоокої.

Спершу ми потрапили у великий, як станція метро “Комсомольская-кольцевая” гальюн. Сортир саме аж шкварчав від переосвітлення. Я був вже сьогодні в гошиному туалеті, але то був “інший” — демократичний, мабуть, для гошиних гостей.

В “я” соліпсичному сортирі (не “іншому”) над унітазом висів плакат з віршами:

-Блюди намеченьй форватер,

Не оскверняя чистый ватер!— і стояв нерозбірливий підпис чи то Блоз, чи то Блат. А, може, Блін...

Я, блін, не влучив, мене занесло на автограф. Я його обісцяв. Я спитав у Гоші:

— Хто це написав? Про ватер-фарватер?

— *Блок*, — лаконічно байдуже позіхнув Гоша, — *Собственноручно.*

Далі ми опинилися в тихій кімнаті, де на ліжку лежала єгипетська мумія.

Це я так спершу подумав, що то єгипетська мумія.

Чому б ні? Чому б не якийсь з Рамзезів, або Тутанхамонів власною персоною, якщо у сортирі — Блок, а в кришталевій труні — Страдіварі.

Але Гоша поздоровкався до мумії:

— *Здравствуй, папа... Я привів к тебе свого друга. Он очень хорошо рисует. Его зовут Юра.*

— *Здравствуйте, Юра,* — сказала мумія. Голос в мумії був на диво бадьорий, але інтонаційно якийсь несучасний.

Може дійсно Тутанхамон? (Потім, згодом, я зрозумів, чому інтонація була з минувшини. Гошин батько вже десять років був прикутий до ліжка.)

— *Здравствуйте,* — сказав я, бо Гоша не назвав батька на ім'я.

— *Ви принесли показать мне свои рисунки?* — спитав Гошин батько дуже доброзичливо.

Я розгубився. Я аж ніяк не чекав на таке.

— *Не страшно,* — сказав батько Рамсез, — *Гоша, подай Юре планшет з чистим листом... Нет не карандаши...* — командував фараон з ліжка інтелігентно і водночас інтелігбельно, так, що не виконати його вказівки було аж ніяк неможливо.

(Інтелігбельне — це те слово, на якому я перевіряю, перебрав я, чи ще ні. Спробуйте озвучити після двісті п'ятдесят з причепом.)

— *Мабуть, я потрапив в імперативну квартиру,* — не встиг подумати я фразу з чужого плеча, як почув підтвердження своєї дефініції:

— *Перо и тушь... Нарисуйте мне, Юра, ну, например,* — він роздивився навкруги, ніби вперше бачив свою кімнату, — *скажем — кровать... рисовал же Ван Гог стул... I очень прилично нарисовал...*

Гошин батько поплескав сухими муміфікованими долонями рук по ліжку.

— Ну, скажем, не просто кровать, а кровать, как рекламу для мебельного магазина...

Сама.

Ілюзія. Діє фатум, який створено колективним говорінням. Окремішна людина майже безсила в своїх зусиллях надати своїм окремішним говорінням певну конфігурацію фатуму. Треба надто перекричати решту. Чому жінки завжди кричать? Чому кричать в парламентах? Чому кричать на мітінгах опозиції? Вони, ті що кричать, хочуть помінати конфігурацію фатуму на свою користь.

Може комусь цей ліричний відступ здається вульгарною метафізикою невігластва, проте це просто стьоб.

Стьоб — філософське вчення, яке дає альтернативу Апокаліпсису.

Стьоб це авангард метафізики кінця ХХ початку ХХІ століття.

Батько стьобу однокашник Адольфа Шікльгрубера Вітгенштайн. Вітгенштайн сказав як вирубив свою конфігурацію фатуму: — **“межі мого говоріння означають межі мого світу.”** Дружина Путіна сказала інакше: — **“Кордони Росії пролягають там, де закінчується російська мова”.**

О!Бля!

Яйця треба було розчавити в кишені, вилупити з лушпайок сутність і запхати вже оту очищену каучукову кулю в рота за два метри до каси. Два погонних метри, щоб розжувати і проковтнути оту біліардну кулю.

Це було найскладніше, бо круті яйця насухо в рота не лізли, хоч плач.

Так зі сльозами на очах ми вдячно брали кастрюлю і мовчки йшли під трьохсотлітню чинару Аслам-бея снідати.

Чинара росла посередені ялтинської студії. Під чинарою був кінотеатр просто неба. Вночі ми під чинарою переглядали відзнятий матеріал. Колись під цією чинарою Пушкин пісав про фонтан сліз. А фактично про постійний дефіцит водопостачання в Криму. Татари воду вичавлювали зі скелястої землі краплинами. Москалі вичавили татар з Криму за одну ніч.

— *Щоб кастрюлю помили, йолопи,* — сварилась касирка Клеопатра, дружина репресованого і розстріляного поета Луговського. Вона теж відсиділа свої п'ятнадцять за те, що ніби хотіла на прийомі в Алушті вбити Сталіна виделкою.

Тому в їдальні виделок і ножів не було. Були лише ложки з просвердленими дірками в черпачках, щоб студійні їх не крали.

Луговська була ще й досі красива згубною, як у Клеопатри, красою.

Я ж казав, що в мене очі прямцем ведуть в серце, а далі...

Коли я дивився у сповнені небесної гармонії риси Клеопатри з їдальні, я не міг позбавитися в своїй голові жахливих видінь її допиту в катівні КДБ. Про це вона розказувала Артуру. Він був її другом. Щоб вибити в неї зізнання, наче вона таки планувала вбивство товариша Сталіна виделкою, її допитували тиждень. Нон стоп допит. Не давали спати. Не давали води. Слідчий ставив перед гордою красунею інтелектуалкою металевий чайник і сцяв в нього щоранку. І примушував її пити вже забродившу сечу. Води не давали й краплі — цілий тиждень. Жодного разу не згвалтували. Слідчий казав:

— *У тебе всё впереди, девочка моя... хочешь, я спою тебе песенку про твою подружку Зою Фёдорову? Кинозвезду... Ты ведь была её подружкой? Да? Так послушай...* — і він співав і сцяв в чайник, — *Гоп, стоп, Зоя! Кому давала стоя? Начальничку конвоя, не выходя из строя... Это твой муж написал... узнаёшь стиль? Поэта Луговского?... А начальнички конвоя у нас — ох и ёбари! И все поголовно с сифоном! У тебя всё, красавица, впереди... Долгая и счастливая жизнь...*

Потім в Києві в черзі за хлібом в Гастрономі по вулиці Михайла Коцюбинського я познайомився зі ще однією жертвою поезії — Марією Гаврилівною дружиною Володимира Сосюри — ще більшою красунею, але в пастельних тонах, як “Весна” Ботічеллі, яка теж свою найкращу десятку, свою квітучу весну розміняла на лісоповалі на Колимі.

Лише за те, що Сосюра написав про неї вірша — “Любіть Україну”.

Одного разу в тамбурі свого пеналу для двох олівців в Ялті вночі я наступив на людину.

Подумав — ще одна жертва голодомору, скоро і я буду лежати трупом поруч з ним.

Доповідна Апостолові Пєтру

Виявилось, що то зовсім живий бувший освітлювач зі студії грек Нікас Ангелопулос. Місцевий старий портовий жебрак.

Тепер є великий грецький режисер на таке саме ім'я — Ангелопулос.

Канський лауреат.

А тоді мого Ангелопулуса вигнали зі студії, бо він був просто старий алкоголік. І постійно падав в кадр під час зйомки з освітлювальних містків.

Він зламав руку і вже рік жебракував в порту.

— *Юра*, — сказав жебрак, — *разреши мне здесь у тебя ночевать... а то милиция меня заметет в парке... В порту мне уже нельзя...*

— *Ангел*, — його на студії звали Падший Ангел, — *Ко мне девушки ходят. Ты их распугаешь, Ангел.*

— *Пусть ходют, Юра, пусть прямо по мне ходют, мне даже приятно будет... я буду молчать...А я тебе рыбу носить буду...*

Я послав в тамбурі мій робочий бушлат, або по народному — кухвайку, і так було вирішене питання з харчуванням творчого населення “Білого Дому”.

Через день Ангел приносив відро сарганів — риби з голубими кістками. Вона була схожа на міногу, тільки срібна, аж біла і з голубим хребцем.

А кісток в сарганів практично не було — лише блакитний хребець.

Олії в нас не було й на дух, то ми смажили сарганів на шампурах в каміні кімнати, де проживав худрук кіностудії режисер Яша Базелян.

Одного разу вночі під Новий рік у двері пошкрябало і голос Падшого Ангела голосом майбутнього Висоцького з за двері сказав: